

Projekt uchwały Nr 413/1/13
Data rej. 15.10.13
Data skier. do Komisji 15.10.13
Spodziewany termin sesji 29.10.13

UCHWAŁA Nr
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO
z dnia

w sprawie określenia programu ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r., poz. 596) oraz art. 91 ust. 3 i art. 92 ust. 1c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r., poz. 460) oraz art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.)

Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Określa się „Program ochrony powietrza dla strefy zachodniopomorskiej”.
2. Integralną część programu, o którym mowa w ust. 1, stanowi plan działań krótkoterminowych.
3. Program ochrony powietrza, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
4. Do niniejszej uchwały załącza się uzasadnienie, zawierające informację o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Zachodniopomorskiego.

§ 3

Tracą moc:

- 1) uchwała Nr V/35/11 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 8 marca 2011 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy powiat szczecinecki (Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 11 kwietnia 2011 r. Nr 46, poz. 806)
- 2) uchwała Nr XII/137/11 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy powiat szczecinecki w zakresie pyłu zawieszonego PM10 (Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 13 lutego 2012 r., poz. 337)
- 3) uchwała Nr XXXVIII/431/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy powiat gryfiński (Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 26 maja 2010 r. Nr 40, poz. 803)

§ 4

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

*Uzgodniono
pod względem formalno-prawnym*

BIURO RADCOW PRAWNYCH

*Marcjanna Łapiiewicz
radca prawny*

Uzasadnienie

Art. 91 ust 3 oraz 92 ust. 1c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) w związku z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2013 roku o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r., poz. 460), nakładają na sejmik województwa obowiązek uchwalania programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych.

Programy ochrony powietrza mają na celu udokumentowanie przyczyn występowania przekroczeń substancji w powietrzu oraz uwzględniają przeprowadzone analizy udziału poszczególnych grup źródeł emisji tych substancji, a także określają odpowiednie działania naprawcze w przypadku przekroczenia obowiązujących poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych substancji. Plany działań krótkoterminowych opracowywane są w przypadku ryzyka wystąpienia w danej strefie przekroczenia poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego i mają na celu ustalenie działań zmierzających do zmniejszenia ryzyka wystąpienia takich przekroczeń oraz ograniczenie skutków i czasu ich trwania. W przypadku stref, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne substancji, plany działań krótkoterminowych stanowią integralną część programu ochrony.

Należy zaznaczyć, iż ustawa z dnia 13 kwietnia 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, wprowadziła nowy podział kraju na strefy, dla których wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska dokonują oceny poziomów substancji w powietrzu począwszy od oceny za 2011 r. Tym samym podstawą określenia programu naprawczego dla strefy zachodniopomorskiej jest wykonana przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Szczecinie „Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2011 r. Wyniki oceny dla strefy zachodniopomorskiej wykazały przekroczenia standardu jakości powietrza przez 24-godzinne stężenia pyłu zawieszonego PM10 oraz średnioroczne stężenia benzo(a)pirenu.

Wprowadzenie nowego podziału kraju na strefy, w których dokonuje się oceny poziomów substancji w powietrzu, spowodowało konieczność opracowania bądź dostosowania do nowych przepisów wcześniejszych programów ochrony powietrza uchwalonych przed 2012 r. W związku z powyższym w przypadku strefy zachodniopomorskiej koniecznym stało się opracowanie i uchwalenie programu ochrony powietrza dla nowoutworzonej strefy zachodniopomorskiej, w skład której weszły wszystkie powiaty województwa zachodniopomorskiego, z wyłączeniem miast na prawach powiatu: Szczecina i Koszalina. Należy zaznaczyć, iż opracowany dokument uwzględnia zapisy uchwalonych przed 2012 r. przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego programów ochrony powietrza dla powiatu gryfińskiego i powiatu szczecineckiego, tj. programu ochrony powietrza dla strefy powiat gryfiński przyjętego uchwałą Nr XXXVIII/431/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 16 marca 2010 r. (Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 26 maja 2010 r. Nr 40, poz. 803), programu ochrony powietrza dla strefy powiat szczecinecki przyjętego uchwałą Nr V/35/11 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 8 marca 2011 r. (Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 11 kwietnia 2011 r. Nr 46, poz. 806) oraz programu ochrony powietrza dla strefy powiat szczecinecki w zakresie pyłu PM10 przyjętego uchwałą Nr XII/137/11 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 20 grudnia 2011 r. (Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 13 lutego 2012 r., poz. 337).

Proces postępowania mającego na celu opracowanie nowego programu ochrony powietrza został przeprowadzony przy uwzględnieniu aktualnie obowiązujących przepisów prawnych, w tym Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1028). Projekt programu ochrony powietrza został wykonany przez firmę wyłonioną w drodze postępowania przetargowego.

W postępowaniu, którego przedmiotem było sporządzenie Programu, zgodnie z art. 91 ust. 9 ustawy Prawo ochrony środowiska, zapewniono udział społeczeństwa. Informację o przygotowanym projekcie Programu, Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, podał w publicznie dostępnym wykazie oraz na tablicy ogłoszeń. Informację o możliwości wnoszenia uwag i wniosków do opracowanego projektu Programu Wydział podał również w ogłoszeniu zamieszczonym w dniu 29 lipca 2013 r. w prasie (Kurier Szczeciński, Głos Koszaliński oraz Głos Dziennik Pomorza). Uwagi i wnioski do projektu Programu mogły być wnoszone w formie pisemnej, ustnie lub za pomocą środków elektronicznych w terminie 21 dni od rozpoczęcia konsultacji społecznych, tj. od 29 lipca do 20 sierpnia 2013 r. Zestawienie uwag oraz informacja o sposobie ich wykorzystania stanowi integralną część uzasadnienia.

Ponadto projekt uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie określenia programu ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej został przekazany do zaopiniowania właściwym organom wskazanym w art. 91 ust. 1 i 5 oraz w art. 92 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.). Zestawienie zebranych opinii stanowi odrębny dokument.

Równocześnie na podstawie § 1 ust. 1 Uchwały Nr XLV/532/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 października 2010 r. projekt uchwały podlegał konsultacjom z powołaną w dniu 30 maja 2012 r. Zarządzeniem Nr 49/12 Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego, Zachodniopomorską Radą Działalności Pożytku Publicznego. Niniejsze konsultacje przeprowadzone zostały w terminie od 26 lipca do 09 sierpnia 2013 r. Ogłoszenie o konsultacjach umieszczone zostało w zakładce tematycznej „Konsultacje” w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.wzp.pl, jak i na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego www.wzp.pl w zakładce Aktualności Wydziału Ochrony Środowiska. Zachodniopomorska Rada Działalności Pożytku Publicznego nie wniosła uwag do przedłożonego projektu uchwały.

Zgodnie ze stanowiskiem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, przedmiotowy Program nie wymagał przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Podjęcie przedmiotowej uchwały stanowi wypełnienie delegacji ustawowej, określonej w art. 91 ust. 3 i 92 ust. 1c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).

DYREKTOR
Wydziału Ochrony Środowiska
Mariusz Adamski

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

Olgierd Geblewicz

STREFA ZACHODNIOPOMORSKA

W ramach konsultacji społecznych projektu Programu Ochrony Powietrza dla stref województwa zachodniopomorskiego, tj. aglomeracji szczecińskiej, miasta Koszalin oraz strefy zachodniopomorskiej wpłynęły następujące uwagi i wnioski:

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
1	PGE GiEK S.A. Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra	<p>W nawiązaniu do prowadzonych konsultacji „Projektów Programu Ochrony Powietrza dla stref województwa zachodniopomorskiego, tj. aglomeracji szczecińskiej, miasta Koszalin oraz strefy zachodniopomorskiej” PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna Spółka Akcyjna z siedzibą w Bełchatowie pragnie zauważyć, iż w tekście występują błędnie podane dane firmy. W dokumentach winno być wpisane PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna Spółka Akcyjna z siedzibą w Bełchatowie. Jednym z oddziałów spółki jest Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra.</p> <p>Ponadto w ramach opisu zbiorowego zaopatrzenia w ciepło i energię elektryczną mówi się o elektrociepłowniach Pomorzany i Szczecin, podczas gdy są to elektrownie, a ich prawidłowa nazwa brzmi Elektrownia Pomorzany i Elektrownia Szczecin.</p>	Zmieniono nazwy na prawidłowe
2	Starosta Szczeciński	<p>Starosta Szczeciński, w ramach konsultacji społecznych projektu <i>Programu ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej</i>. ogłoszony przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego zgłasza następujące uwagi i sugestie do przedmiotowego dokumentu:</p> <p>1. działania, zadania i obowiązki wynikające z realizacji Programu przypisane organowi samorządu</p>	Zapisy ujednoczono w stosunku do wszystkich działań, zadań i obowiązków.

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
		<p>powiatowego winny być jednoznaczne i tożsame w treści całego przedmiotowego dokumentu - jest to niezbędne dla prawidłowego wykonywania ich przez samorząd i jednocześnie wykluczenia sporów w przypadku kontroli ich przestrzegania przez WIOŚ; wskazane jest doprecyzowanie wg, których działań, zadań i obowiązków winno nastąpić wykonywanie i sprawozdawanie przez samorząd powiatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w harmonogramie rzeczowo - finansowym działań naprawczych (ujętych w pkt. 3.2.9. na str. 73 - 84) nie ma działań przewidzianych dla samorządu powiatowego, - w tab. 23 zatytułowanej <i>Zakres kompetencji i zadań organów administracji</i>, dla organu samorządu powiatu przewidziano sprawozdania roczne, które mają dotyczyć wyłącznie raportu z wydanych decyzji oraz przyjętych zgłoszeń instalacji, - natomiast wśród zadań wymienionych w pkt. 4.1. na str. 100 - 101 ujęto w obowiązkach przekazywania "organowi przyjmującemu Program" (zatem Marszałkowi czy Sejmikowi?) takie zadania i działania, które nie były wcześniej wymieniane, tj. sprawozdanie z realizacji i przekazywania informacji dotyczących inwestycji w zakresie drogowictwa i edukacji ekologicznej, działań wynikających z realizacji POP (stwierdzenie bardzo ogólne), działań wynikających z podstawowych kierunków i zakresów działań mających ograniczyć emisję zanieczyszczeń ze źródeł bytowo - komunalnych (mając powyższe na uwadze, należałoby doprecyzować, z których działań kierunkowych zawartych w pkt 3.2.8. miałby sprawozdawać organ samorządu powiatu"); 	<p>Działania kierunkowe nie są działaniami obligatoryjnymi, dlatego nie można precyzować, z jakich zadań organ samorządu powiatowego powinien składać sprawozdanie. Natomiast wszelkie działania realizowane z zakresu działań kierunkowych są istotne dla poprawy jakości powietrza w strefie i jeżeli będą realizowane powinny być sprawozdawane.</p>

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
3		<p>2. Wskazane jest określenie terminów realizacji działań zawartych w rozdziale 3.2.8. - dla działań 5 i 6, a w przypadku działań 7 - 11 doprecyzowanie terminów zapisanych obecnie jako "wg indywidualnych harmonogramów";</p>	<p>Nie dla wszystkich działań można doprecyzować terminy – brak takiego doprecyzowania pozwala na większą elastyczność ich wykonania.</p>
4		<p>3. Wskazane jest ujednoczenie terminu przekazywania sprawozdania z realizacji Programu dla wszystkich zadań <i>"na dzień 30 czerwca po zakończeniu roku objętego okresem sprawozdawczym"</i>, w tym również dla działań 7 - 10 zawartych w harmonogramie rzeczowo - finansowym (opisanych w pkt. 3.2.8.) dla których przypisano termin. <i>należy przedłożyć w ciągu 3 miesięcy po zakończeniu inwestycji"</i>;</p>	<p>Terminy ujednoczono do 30 czerwca po zakończeniu roku objętego okresem sprawozdawczym.</p>
5		<p>4. Rozważenie konieczności przekazywania Marszałkowi wszystkich decyzji administracyjnych oraz zgłoszeń zawierających informacje o emisji zanieczyszczeń do powietrza (zadanie zapisane w dział 4 pkt. 4.1. oraz tabeli 23) również tych, które nie zawierają informacji o pyłach i B(a)P;</p>	<p>Jest to obowiązek ustawowy. Informacja ta jest konieczna do aktualizacji bazy o emitorach na terenie strefy w celu monitorowania ilości emitowanych zanieczyszczeń. Równocześnie, aby możliwe było wykonanie rzetelnej diagnozy konieczne jest uwzględnienie emisji tlenków azotu i siarki, które są prekursorami aerozoli wchodzących w skład pyłu PM10.</p>
6		<p>5. należy skorygować zapis dot. dziewiątego działania kierunkowego w pkt 3.2.7. (str. 71 - 72) którego nie zawiera dokument oraz wskazanie, że działanie 8 odnosi się przede wszystkim do ograniczenia emisji</p>	<p>Uwzględniono -- zmieniono zapis dotyczący działania dziewiątego. Działanie ósme kierunkowe odnosi się wyłącznie do pyłu. Emisja B(a)P powstaje wyłącznie w wyniku</p>

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
		benzo(a)pirenu;	spalania paliw stałych. Pył unoszony np. z placów budowy nie zawiera B(a)P
7		6. Wskazane jest skorygowanie pkt 3.2.9. zawierającego "Listę działań niewymagających z Programu", który wymienia działania zawarte w pkt. 3.2.8. (o nr 6,9,11);	Są to działania, które wynikają również z dokumentów innych niż POP, ale których realizacja zagrożona jest brakiem finansowania. Wpisanie ich do harmonogramu w POP może pomóc w uzyskaniu finansowania.
8		7. Wskazane jest uzupełnienie zapisów pkt 4.3. (str. 105) o zobowiązania przynależne samorządowi gminnemu;	Uwzględniono – uzupełniono.
9		8. Wskaźniki realizacji programu sugerowane do wykorzystania w sprawozdaniu w zakresie emisji punktowej nie są w posiadaniu samorządu gminnego i powiatowego - informacje o wybudowanych nowych źródłach (a nie planowanych) są w posiadaniu np. Inspektora Nadzoru Budowlanego;	Są to wskaźniki sugerowane, które można, ale nie trzeba wykorzystywać w sprawozdaniach. Inaczej mówiąc są to wskaźniki fakultatywne, a nie obligatoryjne. Część danych można uzyskać z pozwoleń na emisję gazów i pyłów oraz pozwoleń zintegrowanych.
10		9. Mając na uwadze zapisy art. 225 ustawy Prawo ochrony środowiska niezbędne jest precyzyjniejsze wskazanie obszaru przekroczeń na terenie miasta i gminy Szczecinek zarówno pyłu jak i B(a)P dla - a także wyjaśnienie tak znacznej różnicy w wielkości obszaru przekroczeń w porównaniu z obszarem przekroczeń wskazanym w POP dla pyłu PM10 za 2009 r.;	Obszary przekroczeń zostały pokazane precyzyjnie i w sposób jednokowy dla wszystkich gmin. Lata 2009 i 2011 charakteryzowały odmiennymi warunkami meteorologicznymi. Zmianom podlegały również bazy emisji.
11		10. na str. 146 zapisano, że na terenach miejskich	Uwzględniono – zmieniono zapisy w punkcie 6.3.2.

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
		Szczecinka (inaczej niż na pozostałych terenach strefy, gdzie przeważa udział emisji napływowej) pojawia się przeważa emisji punktowej, jednocześnie z rysunku 56 na str. 154 pokazującego przeważa typów emisji oraz z opisu obszaru wynika, że "w stężeniach przeważa napływ zanieczyszczenia spoza strefy oraz emisja powierzchniowa" - zapisy są sprzeczne i wykluczają się wzajemnie;	na bardziej ogólny, a w pkt. 6.6.1. w części opisującej obszar przekroczeń w Szczecinku – wyjaśniono tę kwestię dokładniej.
12		11. w związku ze wskazaniem na rysunku 56 na str. 154 przy obszarze przekroczeń ZP11sZpPMIOdOl również oddziaływania emisji punktowej oraz w świetle zapisów na str. 146 zasadne byłoby przeniesienie działań naprawczych z poprzedniego POP dla pyłu PM10 w zakresie ograniczania tej emisji, tak jak zrobiono to w zakresie emisji powierzchniowej i komunikacyjnej; mając powyższe na uwadze, w związku z wykazanym oddziaływaniem emisji punktowej na obszar przekroczeń na terenie miasta Szczecinek, wskazane byłoby określenie dla których emisji punktowych należałoby podjąć szczególne działania naprawcze;	Obszary z przeważającym udziałem emisji punktowej w stężeniach pyłu PM10 występują wyłącznie na terenach przemysłowych, których program ochrony powietrza nie dotyczy. Nie ma więc uzasadnienia dla wprowadzania działań naprawczych dla emisji punktowej.
13		12. Nieuwzględnienie w obszarze przekroczeń emitorów emisji punktowej (przyległych do obszaru jak wskazano na rys. 56) spowoduje, że działania naprawcze obejmować będą tylko obszar przekroczeń a nie obszar z którego napływa zdecydowana ilość pyłów na dany obszar (do 75% wg zapisu na str. 146); jednocześnie może spowodować nieosiągnięcie zakładanych rezultatów przewidzianych w Programie, który zakłada wyłączenie działania ograniczania emisji powierzchniowej i komunikacyjnej;	Poprawiono zapisy. Tak wysoki udział napływu (do 75%) występuje wyłącznie na terenach z niską emisją lokalną (np. na terenach niezabudowanych). Na obszarach przekroczeń przeważa emisja pochodząca z działalności człowieka – komunikacyjna bądź powierzchniowa, ewentualnie punktowa.
14		13. Uzupełnienie źródła pochodzenia informacji pod tab.	Uzupełniono.

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
15	25;	14. Wskazane jest doprecyzowanie w dokumencie, które kierunki działań czy działań naprawczych dotyczą całej strefy zachodniopomorskiej a które konkretnego obszaru przekroczeń;	Działania kierunkowe czyli wszelkie działania, których wdrażanie spowoduje obniżenie emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym, będące przykładem dobrej praktyki w zagospodarowaniu przestrzennym, działalności gospodarczej oraz życiu codziennym społeczeństwa, które w miarę możliwości technicznych i ekonomicznych powinny być wdrażane do codziennej praktyki – są wskazane do realizacji w całej strefie. Natomiast działania naprawcze w harmonogramie działań (pkt. 3.2.8) mają wskazać konkretne obszary – miasta lub wskazanie, że dotyczą całej strefy.
16	15. Wskazane byłoby powtórne przeanalizowanie obszaru przekroczeń Zp11sZpB(a)Pa17 wykazanego na terenie miasta Borne Sulinowo - zaznaczenie tak szerokiego obszaru przekroczeń (wychodzące poza teren miasta i obejmującego w większości tereny leśne nie licząc samego leśnego charakteru miasta) jest nieuzasadnione, na uwagę zasługuje fakt, że miasto w większości stanowi zabudowę mieszkaniową wielorodzinną podłączoną do miejskiej sieci ciepłej wyposażonej w nowoczesną kotłownię; ze względu na system ogrzewania i charakter położenia miejscowości na terenie Powiatu Szczecińskiego obszaru przekroczeń można byłoby się spodziewać szybciej na terenie miasta Barwice czy na terenie Miasta Białe Bórze;	15. Wskazane byłoby powtórne przeanalizowanie informacji o emisji powierzchniowej w Bornym Sulinowie. Zweryfikowano emisję, przeprowadzono ponowne obliczenia, w wyniku których okazało się, że nie występuje na tym obszarze obszar przekroczeń. Został on wykreślony w punkcie 6.5, zmienione zostały rysunki 53 i 54. Ze względu na bardzo dużą ilość obszarów przekroczeń dla B(a)P nie zmieniano kodów dla pozostałych obszarów.	Powtórnie przeanalizowano informacje o emisji powierzchniowej w Bornym Sulinowie. Zweryfikowano emisję, przeprowadzono ponowne obliczenia, w wyniku których okazało się, że nie występuje na tym obszarze obszar przekroczeń. Został on wykreślony w punkcie 6.5, zmienione zostały rysunki 53 i 54. Ze względu na bardzo dużą ilość obszarów przekroczeń dla B(a)P nie zmieniano kodów dla pozostałych obszarów.
17	16. W zakresie Planu działań krótkoterminowych - ustawa Prawo ochrony środowiska stanowiąc o konieczności	Zgodnie z ustawą z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym art. 5 w ust. 2 w pkt 1 w lit.	

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
		<p>opracowania Planu działań krótkoterminowych, nie precyzuje jak powinna być skonstruowana struktura informowania oraz jak powinny być podzielone kompetencje poszczególnych uczestników ewentualnej akcji. Zasadne wydaje się skorzystanie z istniejących już struktur oraz wypracowanych procedur na podstawie obowiązującej ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Projekt Planu zawarty w dziale 7 i 8 przedmiotowego dokumentu mimo, że używa terminologii zgodniej z ww. ustawą, tworzy osobny - poza zarządzaniem kryzysowym, system informowania i reagowania;</p> <p>a) na str. 220 zdania "Wszelkie działania krótkoterminowe są zarządzane (inicjowane, kontrolowane i kończone) przez Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego; stwierdzenie to jest niezgodne z zasadą Zarządzania Kryzysowego, gdzie nie istnieje struktura pionowa. Sytuacje kryzysowe są zarządzane przez odpowiedni miejscowo organ. Dla gminy jest to wójt, burmistrz, prezydent, dla powiatu starosta a dla województwa wojewoda."</p>	<p>d (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm.6) w skład planów zarządzania kryzysowego wchodzi między innymi zadania określone planami działań krótkoterminowych, o których mowa w art. 92 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.7). Natomiast pozostałe elementy Planu Działań Krótkoterminowych , czyli np. sposób powiadamiania są propozycjami, które w planach zarządzania kryzysowego powinny zostać dostosowane do istniejących struktur informowania i kompetencji.</p> <p>Ad a) Uwzględniono – cytowane stwierdzenie zmieniono na: „Zgodnie z art. 92 ust. 1d Ustawy Prawo ochrony środowiska w przypadku ryzyka wystąpienia w danej strefie przekroczenia poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego, o którym mowa w art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm.4)), informuje właściwe organy o konieczności podjęcia działań określonych planem działań krótkoterminowych.</p> <p>Zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm.) tworzy się wojewódzkie centra zarządzania kryzysowego, których obsługę zapewniają komórki organizacyjne właściwe w</p>

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
		<p>b) na str. 248 wymienione są zadania dyrektorów szpitali, oddziałów ratunkowych, pogotowia, przychodni oraz dyrektorzy placówek szkolno - wychowawczych; w pkt 1 jest zapis o obowiązku "śledzenia na bieżąco komunikatów pojawiających się na stronie internetowej Wojewódzkiego Zarządzenia Kryzysowego"; <i>obowiązek zupełnie niezasadny - to właśnie wyznaczone komórki zarządzania kryzysowego w gminach i powiatach mają takie komunikaty monitorować i powiadamiać w razie potrzeby odpowiednio placówki (szpitale, szkoły itd.) a nie na odwrót. Nie można od dyrektorów tych placówek wymagać monitorowania zagrożeń, skoro jest już do tego powołany ustawą o zarządzaniu kryzysowym odpowiedni organ;</i></p>	<p>sprawach zarządzania kryzysowego w urzędach wojewódzkich. Do zadań wojewódzkich centrów zarządzania kryzysowego należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego; - współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej; - nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności; - współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska; - współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne; - dokumentowanie działań podejmowanych przez centrum; - realizacja zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa. <p>Sytuacje kryzysowe są zarządzane przez odpowiedni miejscowo organ. Dla gminy jest to wójt, burmistrz, prezydent, dla powiatu starosta a dla województwa wojewoda."</p> <p>Ad b) Uwzględniono – zapis dotyczący cytowanego obowiązku został wykreślony</p>

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
		<p>c) schemat 8.1.6. na str. 249 zaczerpnięto bezpośrednio z istniejących już struktur zarządzania kryzysowego. Pokazuje on, że Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego powiadamia Powiatowe Zespoły Zarządzania Kryzysowego, a one powiadamiają społeczeństwo oraz odpowiednie służby. Schemat jest niekonsekwentny w stosunku do podziału informowania zawartego w punkcie 8.1.7. na str. 255. Jest tam napisane, że Powiatowe Zespoły Zarządzania Kryzysowego informują Zespoły Gminne, a te odpowiednie służby, media, społeczeństwo, podmioty i instytucje. Zadania te, powinny spoczywać na Powiatowych Centrach Zarządzania Kryzysowego, zgodnie ze schematem 8.1.6. Powiatowe Centra Zarządzania Kryzysowego, mogą w razie potrzeby działać całodobowo. Ponadto większość służb mających brać udział w działaniach ma charakter powiatowy (Sanepid, Straż Pożarna, Policja), a nie gminny.</p>	<p>Ad c) sposób powiadamiania (pkt. 8.1.7 Tryb ogłoszenia alarmów) został zmieniony zgodnie z uwagami przekazanymi przez Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie. Powiatowe Centra Zarządzania Kryzysowego zostały wskazane jako powiadamiające odpowiednie służby, media, społeczeństwo, podmioty i instytucje.</p>
18	Stowarzyszenia Inicjatyw Społecznych Terra	<p>1. W projekcie programu nie przeprowadzono analizy udziału emisji punktowej w oparciu o decyzje Marszałka wydane dla firmy Kronospan na początku 2011 roku przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego - (WRiOŚ-II-BKow-7720/2-12/10 decyzja dla Kronospan Szczecinek i WRiOŚ-II-BKow-7720/1-13/10 dla Kronospan Polska). Jest to o tyle istotne, że na bazie tych decyzji nastąpił wzrost emisji zanieczyszczeń do</p>	<p>W bazach emisji, a tym samym w obliczeniach wykonanych dla potrzeb diagnozy jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej, uwzględniono aktualne decyzje Marszałka dla firmy Kronospan, w zakresie pyłu zawieszonego oraz jego prekursorów. Emisja tlenków azotu, lotnych związków organicznych, amoniaku itd., ma jedynie wpływ na ilość aerozoli powstających w wyniku przemian chemicznych, a więc w niewielkim stopniu wpływa</p>

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
19		<p>powietrza - amoniak 913 ton/rok, formaldehyd 227 ton/rok, pył ogółem 1569 ton/rok, dwutlenek azotu 1557 ton/rok. Daje nam to 4 266 ton rocznie , czyli ponad 11 ton zanieczyszczeń dziennie. Analizując decyzje wydane na początku 2011 roku przez Marszałka, nastąpił wzrost emisji amoniaku o 100% formaldehydu o 95%, pyłu ogółem o 5% i dwutlenku azotu o 35% w stosunku do dotychczasowych decyzji. Należy zauważyć, że zarówno siarczany, azotany jak i jon amonowy stanowią istotne składniki pyłu zawieszzonego. Zwiększenie w/w substancji chemicznych, które w wyniku reakcji mogą znacząco zwiększyć stężenia pyłów drobnych w powietrzu zostało pominięte.</p> <p>Domagamy się pełnej analizy emisji punktowej w porównaniu z emisją powierzchniową i liniową dla Szczecinka, gdyż punkt 5.2. " Do instalacji emitujących największą ilość pyłu zawieszzonego PM10 na terenie strefy zachodniopomorskiej należą: Kronospan Polska,, Kronospan Szczecinek...- należy odnieść się do decyzji i przedstawić w formie opisowej i tabelarycznej. Jest to bardzo istotne ze względu na fakt, że suma nominalnych mocy instalacji, w których obecnie następuje proces spalania w zakładzie Kronospan wynosi 229,13 MWt. Można tym zaspokoić potrzeby energetyczne ponad trzech miast wielkości Szczecinka. Tylko rzetelne i prawidłowe oszacowanie poszczególnych emisji jest gwarancją sukcesu, gdyż wówczas można podjąć konkretne działania znając główne źródło pyłu PM10.</p>	<p>na wielkość pyłu PM10 w okolicach źródeł, a tylko w pewnym oddaleniu od nich. Inaczej mówiąc, udział aerozoli w stężeniach pyłu PM10 jest wyższy w dużej odległości od źródeł a nie w pobliżu. Należy jeszcze raz podkreślić: program ochrony powietrza dla pyłu PM10 i benzo(a)pirenu jest opracowany dla strefy zachodniopomorskiej, a nie dla pojedynczych miast, w tym Szczecinka. Stan aerosanitarny w Szczecinku jest rzeczywiście wyjątkowo ciężki, ale nie w zakresie pyłu PM10 i B(a)P, których to zanieczyszczeń dotyczy POP.</p>
20		<p>Piszecie Państwo na str. 121... Ze względu na charakter</p>	<p>Wysoki udział emisji punktowej w stężeniach pyłu dotyczy jedynie wskazanego na rys. 61 obszaru, leżącego poza terenem zabudowanym, w pobliżu zakładów Kronospan . Ponadto, trzeba podkreślić, że istotna przewaga napływu występuje przede wszystkim na obszarach pozamiejskich, natomiast na obszarach przekroczeń przeważa (w stosunku do innych typów emisji) emisja antropogeniczna (wynikająca z działalności człowieka: w większości przypadków – emisja powierzchniowa (z ogrzewania indywidualnego), liniowa (komunikacyjna), najrzadziej punktowa.</p>
			<p>Na terenie zakładów grupy Krono w Szczecinku w</p>

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
	<p><i>emisji (emisja zorganizowana, wysoki emitor, zastosowanie technik odpylania), stężenia zanieczyszczeń od nich pochodzące są jednak nieznaczne. Proszę o wyjaśnienie w oparciu o jakie ekspertyzy, badania formułujecie Państwo takie wnioski.</i></p>	<p>Brak monitoringu ciągłego na emitorach Kronospanu poważnie utrudnia oszacowanie w jakich ilościach zanieczyszczenia wydostają się do powietrza. Opinia Politechniki Koszalińskiej jest w sprzeczności z Państwa stanowiskiem – opinia w załączeniu.</p>	<p>2011 WIOŚ w Szczecinie zinventaryzował 16 emitorów o łącznej emisji około 260 Mg. Największe emisje pochodzą z emitorów o wysokościach komina > 50 m, a prędkości wyrzutu spalin były większe od 16 m/s, wyliczona z tych danych wysokość efektywna emitorów (>100 m), jest na tyle duża, że jego oddziaływanie lokalne jest praktycznie pomijalne (wzór podaje RMS z dnia 26 stycznia 2010r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu). Emitory niskie zlokalizowane na terenie zakładów grupy Krono posiadają skuteczne metody odpylania, dzięki temu emisja pyłu jest zminimalizowana (nie przekracza 3,5 Mg).</p>
21	<p><i>Kolejna uwaga na stronie 146....W stężeniach całkowitych pyłu zawieszzonego PM10 o okresie uśredniania wyników 24h na przeważającym obszarze strefy zachodniopomorskiej przeważa udział emisji napływowej. Natomiast w obszarach przekroczeń poziomu dopuszczalnego przeważa udział emisji powierzchniowej- przewagi sięgają 80% w Białogardzie, napływu spoza strefy – maksymalnie do 90% w Wałczu, emisji punktowej – maksymalnie do 75% w Szczecinku. Podobna sytuacja dotyczy stężeń pyłu zawieszzonego PM10 o okresie uśredniania wyników rok. Na</i></p>	<p>Kwestie dotyczące monitoringu ciągłego na emitorach są regulowane w pozwoleniach o emisji gazów i pyłów do powietrza lub w pozwoleniach zintegrowanych, a nie w Programach Ochrony Powietrza. Kwestie takie muszą być rozstrzygane z uwzględnieniem specyfiki każdej instalacji.</p>	<p>Istotna przewaga napływu występuje przede wszystkim na obszarach niezabudowanych lub pozamiejskich, natomiast na obszarach przekroczeń przeważa (w stosunku do innych typów emisji) emisja antropogeniczna (wynikająca z działalności człowieka: w większości przypadków – emisja powierzchniowa (z ogrzewania indywidualnego), liniowa (komunikacyjna), najrządziej punktowa). Wysoki udział emisji punktowej w stężeniach pyłu dotyczy jedynie wskazanego na rys. 61 obszaru, leżącego poza terenem zabudowanym, na terenie przemysłowym, w pobliżu zakładów Kronospan. Działania naprawcze z Programu Ochrony Powietrza</p>

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
		<p>przeważającym obszarze strefy zachodniopomorskiej przeważa udział emisji napływowej, natomiast na terenach miejskich pojawiają się przewagi emisji powierzchniowej i punktowej w Szczecinku. W odniesieniu do w/w informacji, proszę o padanie procentowego udziału emisji powierzchniowej i punktowej dla Szczecinka. Dlaczego działania naprawcze formułujecie Państwo tylko do emisji powierzchniowej i liniowej, pomijając punktową, która w oparciu o Państwa zapis na str. 146 ma najistotniejsze znaczenie dla Szczecinka.</p>	<p>nie mogą dotyczyć obszarów przemysłowych.</p>
22		<p>Wnosimy o zamieszczenie działań naprawczych dla zmniejszenia emisji ze źródeł przemysłowych w Szczecinku. Domagamy się, aby w punkcie tym znalazł się zapis, który jest w obowiązującym POP dla b(a)p dla strefy powiat szczeciński, następującej treści:</p> <p>- zakaz spalania odpadów drzewnych z zawartością klejów i innych substancji chemicznych obowiązujący instalacje zlokalizowane na terenie powiatu szczecińskiego nie spełniające wymogów spalarni odpadów niebezpiecznych. Działaniu nadaje się kod.....</p> <p>Przypominam, że do wprowadzenia tego zapisu autor projekt zobowiązał się publicznie w trakcie spotkania w Koszalinie 14 sierpnia 2013 roku, które odbyło się w ramach konsultacji społecznych z udziałem przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego i samorządów. W oparciu o opinię Politechniki Koszalińskiej i opinię prof. A. Grochowalskiego z Politechniki Krakowskiej domagamy się wprowadzenia zapisu, który nakazuje</p>	<p>Uwzględniono – do Programu wprowadzono działania dwunaste – „Zakaz spalania odpadów niebezpiecznych - Zakaz spalania odpadów niebezpiecznych, zgodnie z obowiązującymi ustawami, obowiązujący instalacje i gospodarstwa domowe zlokalizowane na terenie całej strefy zachodniopomorskiej, nie spełniające wymogów spalarni odpadów niebezpiecznych.”</p>

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
		<p>zainstalowanie w zakładach , które spalają pyły ze szlifowania pyłt wiórowych zawierające kleje, utwardzacz itp. zamontowanie urządzeń oczyszczających gazy odlotowe.</p>	
23	Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego	<p>Wnosimy również o zaproponowanie zwiększenia udziału gazu jako źródła energii firmie Kronospan, która sukcesywnie zmniejsza jego zużycie zastępując go spalaniem odpadów niebezpiecznych (zawierających kleje) w kotłach na biomasę. Jeśli oszacuje się ich ilość (w oparciu o decyzje marszałka) to można mieć wrażenie, że jest to istotny problem dla Szczecinka</p> <p>!!! Podobne działania proponuje się mieszkańcom.</p> <p>- w punkcie 7.2 , str. 223 nie prawidłowy jest zapis: <i>Zakaz spalania odpadów w paleniskach domowych</i>, ponieważ ustawa z 14 grudnia 2012r. o odpadach odnosi się do wszelkich palenisk.</p>	<p>Nie uwzględniono - w odniesieniu do propozycji zwiększenia udziału gazu jako źródła energii, należy stwierdzić, że Program Ochrony powietrza nie jest narzędziem do określania warunków technologicznych dla poszczególnych instalacji ze względu na brak podstaw prawnych. Takim narzędziem są pozwolenia na emisję gazów i pyłów oraz pozwolenia zintegrowane.</p> <p>Zapis zmieniono na „Zakaz spalania odpadów poza paleniskami lub współpaleniskami odpadów (m. in. w paleniskach domowych)”. Zapis ten nie dotyczy propozycji dla mieszkańców, a jedynie omawia zagadnienia prawne.</p> <p>Zapis dotyczy planu działań krótkoterminowych i sytuacji nadzwyczajnych – tzn. gdy przekraczane są</p>

Lp.	Opiniujący w Myślborzu	Uwagi	Odniesienie do uwag
		<p>określenia programu ochrony powietrza oraz planu krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej str. 72 (pkt. 8) i str. 219 w zakresie przypisania zadań kontrolnych budowy pod kątem ograniczenia emisji nieorganizowanej pyłu na placach budowy.</p> <p>Uprawnienia organu nadzoru budowlanego określone są przepisami ustawy Prawo budowlane art. 83 ust. 1 ustawy i wszelkie działania i uprawnienia organu związane z przepisami ochrony środowiska zostały po kolejnych zmianach ustawy wykreślone z ustawy. Ustawą prawo budowlane nie są określone zasady ilości rodzaje i wielkości emisji pyłów. Organ nadzoru budowlanego na mocy ustawy Prawo budowlane, nie dysponuje uprawnieniami i narzędziami do pomiaru wielkości emisji pyłów. Emisje te są określane na podstawie odrębnych przepisów, a kontrole przestrzegania wielkości emisji są przypisane tylko zgodnie z tymi przepisami organom, które wydają takie decyzje - organom ochrony środowiska i na stanowisku pracy inspekcji pracy oraz inspekcji sanitarnej.</p> <p>Przypisanie uchwałą realizacji zadania organom do tego nieuprawnionym stawiają uchwałą w sytuacji jej nieważności z mocy prawa.</p>	<p>poziomy informowania i alarmowy pyłu zawieszzonego PM10. Są to sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu człowieka.</p> <p>Program ochrony powietrza jest aktem prawa miejscowego, a więc jest to dokument o randze prawa lokalnego.</p>
24	WIOŚ Szczecin	<p>Odpowiadając na Państwa pismo znak WOS-III.AT.721-3.12.2011 z dnia 6 sierpnia 2013 roku, dotyczące projektów programów ochrony powietrza (POP) oraz planów działań krótkoterminowych opracowanych dla stref województwa zachodniopomorskiego, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie zgłasza następujące uwagi:</p> <p>TOM II- Strefa zachodniopomorska</p> <p>Obszar przekroczeń 24-godzinnych stężeń PM10 w Szczecinie wskazany w projekcie POP (str. 29, Tabela 7) jest znacznie mniejszy niż ten, który WIOŚ w Szczecinie</p>	<p>Obszar przekroczeń wskazany w ocenie rocznej był większy przede wszystkim na terenach niezabudowanych.</p>

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
25		<p>wskazał jako potencjalny obszar przekroczeń w rocznej ocenie jakości powietrza za 2011 r. (na podstawie łącznej reprezentatywności trzech stacji: ZpSzcSzczecinek008, ZpSzcSzczecinek009 i ZpSzcSzczecinek010). Wnioskujemy jak wyżej o korektę obszaru przekroczeń w Szczecinku (rozpoczęto starania o dofinansowanie działań naprawczych z programu KAWKA). Poza tym, wskazany w projekcie POP obszar przekroczeń (str. 154, Rys. 55) w południowej części miasta zachodzi na teren Zakładów Grupy Krono, a do terenu takiego nie stosuje się standardów jakości powietrza.</p>	<p>Natomiast fakt, że obszar przekroczeń w południowej części miasta zachodzi na teren Zakładów Grupy Krono wynika wyłącznie ze względów technicznych i ciągłości obszaru.</p>
25		<p>W przewagach typów emisji (str. 154, Rys. 56) dominuje emisja napływowa oraz emisja powierzchniowa. W rozważaniach pominięto udział emisji punktowej ze znaczących emitorów na obszarze Szczecinka (3 kotłownie i Zakłady Grupy Krono). Zakłady Grupy Krono emitują oprócz pyłu również amoniak, dwutlenek siarki i tlenki azotu, które to substancje są również źródłem tworzenia się pyłów drobnych (poprzez przemiany).</p>	<p>Emisja tlenków azotu, lotnych związków organicznych, amoniaku itd., ma jedynie wpływ na ilość aerozoli powstających w wyniku przemian chemicznych, a więc w niewielkim stopniu wpływa na wielkość pyłu PM10 w okolicach źródeł, a tylko w pewnym oddaleniu od nich. Inaczej mówiąc, udział aerozoli w stężeniach pyłu PM10 jest wyższy w dużej odległości od źródeł a nie w pobliżu.</p> <p>Ponadto, trzeba podkreślić, że istotna przewaga napływu występuje przede wszystkim na obszarach pozamiejskich, natomiast na obszarach przekroczeń przeważa (w stosunku do innych typów emisji) emisja antropogeniczna (wynikająca z działalności człowieka: w większości przypadków – emisja powierzchniowa (z ogrzewania indywidualnego), liniowa (komunikacyjna), najrzadziej punktowa).</p> <p>Błąd redakcyjny. Rysunek poprawiono.</p>
26		<p>Na rysunku 5 (str. 42) dane dotyczące średnich dobowych stężeń pyłu PM10 są niezgodne z danymi WIOS pozyskanymi ze stanowisk pomiarowych w województwie w 2011 r. Stężeń PM10 na poziomie dochodzącym do 400 µg/m3 nigdy w województwie nie</p>	

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
27		<p>zarejestrowano.</p> <p>W Tabeli 7 (str. 29) nie został wskazany obszar przekroczeń obejmujący miejscowość Widuchowa, gdzie pomiary WIOŚ wykazały przekroczenie 24h stężeń PM10 w 2011 r. Ponownie podkreślamy, że pomiary i reprezentatywność stanowisk pomiarowych powinny być traktowane priorytetowo przy określaniu obszarów przekroczeń.</p> <p>W Tabeli 7 (str. 30, poz. 12) jest zapis "Brak stacji pomiarowej w obszarze". W Widuchowej prowadzone są przez WIOŚ pomiary stężeń B(a)P w pyłe PM10</p>	<p>Analiza błędu względnego wskazuje na bardzo dobrą zgodność wyników modelowania z pomiarami, z wyjątkiem stacji pomiarowej w Widuchowej. Wysoki poziom błędu dla stacji w Widuchowej może wynikać z dwóch powodów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stacja w Widuchowej jest zlokalizowana poza obszarem zabudowy, natomiast w bezpośredniej bliskości gospodarstwa ogrzewanego indywidualnie. Nie jest możliwe oszacowanie wpływu tego ogrzewania ze względu na nieznaną ilość rzeczywistych warunków spalania, a jedynie deklarowanych przez gospodarza. W celu szczegółowego zbadania przyczyn dodano w rozdziale 4.2.5: Dodatkowe działania dla obszaru wokół stacji pomiarowej WIOŚ w Widuchowej. <p>Dlatego proponuje się przeprowadzić na tym obszarze szczegółową inwentaryzację emisji z ogrzewania indywidualnego z wykorzystaniem technik ankietowych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Brak danych o emisji po niemieckiej stronie granicy uniemożliwia dokładne wyznaczenie napływu zanieczyszczeń od strony zachodniej. Wpływ ten został oszacowany poprzez wykorzystanie danych z wielkoskalowego modelu EMEP (modelu meteorologicznego transportu zanieczyszczeń w powietrzu, z ang. <i>European Monitoring and Evaluation Program</i>) – nie

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
28	Jerzy Dudź, Arkadiusz Szczepaniak Radni Powiatu Szczecineckiego	<p>Uwagi do Projektu Programu Ochrony Powietrza dla stref województwa zachodniopomorskiego, tj. aglomeracji szczecińskiej, miasta Koszalin oraz strefy zachodniopomorskiej - Tom 11- Strefa Zachodniopomorska, 2013</p> <p>Projekt mimo okazałych rozmiarów (stron 286) grzeszy dość dużym stopniem ogólności, a zdecydowaną większość zaleceń można dedykować wszystkim obszarom przekroczeń.</p> <p>Tymczasem Szczecinek pod względem problemów z ochroną powietrza, należy do obszarów wyjątkowych. Z tego powodu, jako jedna z nielicznych stref miał wprowadzony uchwałą Sejmiku Zachodniopomorskiego POP dla strefy powiat szczecinecki w zakresie pyłu zawieszzonego PM10, oraz B(a)P. Niestety autorzy programu praktycznie nie odnieśli się do wcześniejszych dokumentów i nie dokonali analizy wdrożonych przez Miasto i Powiat zaleceń. Nie wiadomo, więc, które z działań przyniosły pożądany efekt, a które nie. Poprzestano jedynie na ogólnym stwierdzeniu, że mimo wprowadzenia programu naprawczego emisja PM10 i B(a)P zmniejszyła się nieznacznie, nieproporcjonalnie do wdrożonych zadań naprawczych. Bez żadnego</p>	<p>uwzględnia więc lokalnych oddziaływań.</p> <p>Należy ponadto pamiętać, że stacja w Widuchowej jest stacją tłową, uzupełniającą z punktu widzenia systemu oceny jakości powietrza nastawionego na ochronę zdrowia ludzi. Z tego względu, w związku z bardzo małą gęstością zaludnienia w otoczeniu stacji, nie uzasadnione byłoby ewentualne działania naprawcze.</p> <p>Miasto „Szczecinek pod względem problemów z ochroną powietrza, należy do obszarów wyjątkowych”. Jednak wbrew temu, co piszą autorzy uwag, ta wyjątkowość nie dotyczy ani pyłu PM10 ani benzo(a)pirenu, choć zapewne wiąże się m.in. z uciążliwym zapachowym oddziaływaniem zakładów grupy Kronospan.</p> <p>Wszystkie prowadzone przez nas obliczenia i analizy są słuszne pod warunkiem, że zakłady pracują w reżimach określonych w pozwoleniach. Ze względu na to, że w piśmie zawarto dokładnie takie same zastrzeżenia jak w piśmie Stowarzyszenia Inicjatyw Społecznych TERRA z dnia 20.08.2013, poniżej przytoczone zostaną argumenty zawarte w odpowiedzi na uwagi S.I.S. TERRA.</p> <p>Analiza dotycząca realizacji działań wskazanych w dotychczas obowiązujących programach ochrony</p>

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
		<p>udokumentowania wysunięto wniosek, że powodem jest niedoszacowana emisja powierzchniowa i zwiększona liczba samochodów (str. 44). Już sam fakt, że w Szczecinku zlokalizowano aż trzy punkty pomiarowe (gdzie w innych miastach po jednym) wskazuje na znaczące problemy z ochroną powietrza (str. 40-41). To właśnie w Szczecinku zlokalizowano 2 z 4 największych zakładów przemysłowych w regionie tj. Kronospan Szczecinek Sp. z o.o. i Kronospan Polska Sp. z o.o. Ich emisja stanowi poważny problem dla mieszkańców niewielkiego przecież miasta (str. 121). W przypadku Szczecinka prawie całkowicie pominięto problem z emisją punktową. Tymczasem może ona wynieść nawet 75% (str.146). Zastosowana technologia oczyszczania pyłów nie jest więc tak skuteczna jak sugerują autorzy opracowania. Jak duża ilość pyłów osadza się na oknach i parapetach, wystarczy zapytać mieszkańców osiedla Chełmińskiego. Być może jak sugerują autorzy największa emisja PM10 i B(a)P występuje w centrum miast. W Szczecinku jednak największe zanieczyszczenie odnotowano na obrzeżach miasta w pobliżu zakładów grupy Krono" (str. 41).</p>	<p>powietrza została załączona w niniejszym dokumencie.</p>
29		<p>W projekcie programu nie przeprowadzono analizy udziału emisji punktowej w oparciu o decyzje Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego wydane dla firmy Kronospan na początku 2011 roku (WRiOŚ-II-BKow-7720/2-12/10 decyzja dla Kronospan Szczecinek i WRiOŚ-II-BKow-7720/1-13/10 dla Kronospan Polska). Jest to o tyle istotne, że na bazie tych decyzji nastąpił wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza - amoniak 913 ton/rok, formaldehyd 227 ton/rok, pył ogółem 1569 ton/rok, dwutlenek azotu 1557 ton/rok. Daje to w sumie 4.266 ton rocznie, czyli ponad 11 ton zanieczyszczeń dziennie. Analizując decyzje wydane na początku 2011</p>	<p>W bazach emisji, a tym samym w obliczeniach wykonanych dla potrzeb diagnozy jakości powietrza w strefie zachodniopomorskiej, uwzględniono aktualne decyzje Marszałka dla firmy Kronospan, w zakresie pyłu zawieszzonego oraz jego prekursorów. Trzeba jednak pamiętać, że wzrost emisji tlenków azotu, lotnych związków organicznych, amoniaku itd., ma jedynie wpływ na ilość aerozoli powstających w wyniku przemian chemicznych, a więc w niewielkim stopniu wpływa na wielkość pyłu PM10 w okolicach źródeł, a w pewnym oddaleniu od nich. Inaczej mówiąc, udział aerozoli w stężeniach</p>

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
		<p>roku przez Marszałka, nastąpił wzrost emisji amoniaku o 100% , formaldehydu o 95%, pyłu ogółem o 5% i dwutlenku azotu o 35% w stosunku do dotychczasowych decyzji. Należy zauważyć, że zarówno siarczany, azotany jak i jon amonowy stanowią istotne składniki pyłu zawieszonoego. Zwiększenie w/w substancji chemicznych, które w wyniku reakcji mogą znacząco zwiększyć stężenia pyłów drobnych w powietrzu zostało pominięte. Domagamy się pełnej analizy emisji punktowej w porównaniu z emisją powierzchniową i liniową dla Szczecinka (str., 121). Do instalacji emitujących największą ilość pyłu zawieszonoego PM10 na terenie strefy zachodniopomorskiej należą: Kronospan Polska, Kronospan Szczecinek – należy odnieść się do decyzji i przedstawić w formie opisowej i tabelarycznej. Jest to bardzo istotne ze względu na fakt , że suma nominalnych mocy instalacji, w których obecnie następuje proces spalania w zakładzie Kronospan wynosi 229,13 MWt. Można tym zaspokoić potrzeby energetyczne ponad trzech miast wielkości Szczecinka. Tylko rzetelne i prawidłowe oszacowanie poszczególnych emisji jest gwarancją sukcesu, gdyż wówczas można podjąć konkretne działania znając główne źródło pyłu PM10.</p>	<p>pyłu PM10 jest wyższy w dużej odległości od źródeł a nie w pobliżu.</p> <p>Należy jeszcze raz podkreślić: program ochrony powietrza dla pyłu PM10 i benzo(a)pirenu jest opracowany dla strefy zachodniopomorskiej, a nie dla pojedynczych miast, w tym Szczecinka. Stan aerosanitarny w Szczecinku jest rzeczywiście wyjątkowo ciężki, ale nie w zakresie pyłu PM10 i B(a)P, których to zanieczyszczeń dotyczy POP.</p> <p>Wysoki udział emisji punktowej w stężeniach pyłu dotyczy jedynie wskazanego na rys. 61 obszaru, leżącego poza terenem zabudowanym, w pobliżu zakładów Kronospan.</p> <p>Ponadto, trzeba podkreślić, że istotna przewaga napływu występuje przede wszystkim na obszarach pozamijskich, natomiast na obszarach przekroczeń przeważa (w stosunku do innych typów emisji) emisja antropogeniczna (wynikająca z działalności człowieka: w większości przypadków – emisja powierzchniowa (z ogrzewania indywidualnego), liniowa (komunikacyjna), najrzadziej punktowa.</p>
30		<p>- piszecie Państwo (str. 121), że względu na charakter emisji (emisja zorganizowana, wysoki emitator, zastosowanie technik odpylania), stężenia zanieczyszczeń od nich pochodzące są jednak nieznaczne. Proszę o wyjaśnienie w oparciu o jakie ekspertyzy, badania formułujecie Państwo takie wnioski. Brak monitoringu ciągłego na emitorach Kronospanu poważnie utrudnia oszacowanie w jakich ilościach zanieczyszczenia wydostają się do powietrza. Opinia Politechniki Koszalińskiej jest w sprzeczności z Państwa stanowiskiem.</p>	<p>Na terenie zakładów grupy Krono w Szczecinku w 2011 WIOŚ w Szczecinie zinventaryzował 16 emitatorów o łącznej emisji około 260 Mg. Największe emisje pochodziły z emitatorów o wysokościach komina > 50 m, a prędkości wyrzutu spalin były większe od 16 m/s, wyliczona z tych danych wysokość efektywna emitatorów (>100 m) jest na tyle duża, że jego oddziaływanie lokalne jest praktycznie pomijalne (wzór podaje RMS z dnia 26 stycznia 2010r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu). Emitory niskie</p>

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
31		<p>- W stężeniach całkowitych pyłu zawieszonego PM10 o okresie uśredniania wyników 24h na przeważającym obszarze strefy zachodniopomorskiej przeważa udział emisji napływowej (str. 146). Natomiast w obszarach przekroczeń poziomu dopuszczalnego przeważa udział emisji powierzchniowej - przewagi sięgają 80% w Białogardzie, napływu spoza strefy - maksymalnie do 90% w Wałczu, emisji punktowej - maksymalnie do 75% w Szczecinku.</p> <p>Podobna sytuacja dotyczy stężeń pyłu zawieszonego PM10 o okresie uśredniania rocznych wyników. Na przeważającym obszarze strefy zachodniopomorskiej przeważa udział emisji napływowej, natomiast na terenach miejskich pojawiają się przewagi emisji powierzchniowej i punktowej w Szczecinku. W odniesieniu do w/w informacji, proszę o padanie procentowego udziału emisji powierzchniowej i punktowej dla Szczecinka. Dłaczego działania naprawcze formułujecie Państwo tylko do emisji powierzchniowej i liniowej, pomijając punktową i która w oparciu o Państwa zapis (str. 146) ma najistotniejsze znaczenie dla Szczecinka.</p>	<p>zlokalizowane na terenie zakładów grupy Krono posiadają skuteczne metody odpylenia, dzięki temu emisja pyłu jest zminimalizowana (nie przekracza 3,5 Mg).</p> <p>Istotna przewaga napływu występuje przede wszystkim na obszarach niezabudowanych lub pozamiejskich, natomiast na obszarach przekroczeń przeważa (w stosunku do innych typów emisji) emisja antropogeniczna (wynikająca z działalności człowieka: w większości przypadków - emisja powierzchniowa (z ogrzewania indywidualnego), liniowa (komunikacyjna), najrzadziej punktowa. Wysoki udział emisji punktowej w stężeniach pyłu dotyczy jedynie wskazanego na rys. 61 obszaru, leżącego poza terenem zabudowanym, na terenie przemysłowym, w pobliżu zakładów Kronospan. Działania naprawcze z Programu Ochrony Powietrza nie mogą dotyczyć obszarów przemysłowych.</p>
32		<p>- Wnosimy o zamieszczenie działań naprawczych dla zmniejszenia emisji ze źródeł przemysłowych w Szczecinku. Domagamy się, aby w punkcie tym znalazł się zapis, który ma miejsce w obowiązujących w uchwalonym w 2011r. POP dla strefy powiat szczecinecki: "Zakaz spalania odpadów drzewnych z zawartością klejów i innych substancji chemicznych obowiązujący instalacje zlokalizowane na terenie powiatu</p>	<p>Uwzględniono - do Programu wprowadzono działanie dwumaste - „Zakaz spalania odpadów niebezpiecznych - Zakaz spalania odpadów niebezpiecznych, zgodnie z obowiązującymi ustawami, obowiązujący instalacje i gospodarstwa domowe zlokalizowane na terenie całej strefy zachodniopomorskiej, nie spełniające wymogów spalarni odpadów niebezpiecznych.”</p>

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
33		<p>szczecineckiego nie spełniające wymogów spalarni odpadów niebezpiecznych". Jak wierny do wprowadzenia tego zapisu autor projektu zobowiązał się publicznie w trakcie konsultacji społecznych z udziałem przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego samorządów w dniu 14 sierpnia 2013 roku.</p> <p>- domagamy się zobowiązać firmy grupy Kronospan" zwiększenie udziału gazu jako źródła energii. Firmy te sukcesywnie zmniejszają jego zużycie zastępując spalaniem odpadów niebezpiecznych (zawierających kleje) w kotłach na biomasę. Jeśli oszacuje się ich ilość (w oparciu o decyzje Marszałka) to można mieć wrażenie, że jest to istotny problem dla Szczecinka</p>	<p>Nie uwzględniono - w odniesieniu do propozycji zwiększenia udziału gazu jako źródła energii, należy stwierdzić, że Program Ochrony Powietrza nie jest narzędziem do określania warunków technologicznych dla poszczególnych instalacji ze względu na brak podstaw prawnych. Takim narzędziem są pozwolenia na emisję gazów i pyłów oraz pozwolenia zintegrowane.</p>
34	<p>Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie</p>	<p>Proponuje uwzględnić następujące uwagi:</p> <p>I. w powyższych opracowaniach nie właściwie wskazuje się, iż wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego jest administracją rządową, np.: str. 6 - "PROJEKT Plan Działań Krótkoterminowych dla strefy miasto Koszalin, pkt 1.1, ppkt. 2, str. 142 pkt 7.1. ppkt. 2 - POP dla strefy województwa zachodniopomorskiego Strefa Aglomeracja Szczecińska - Uzgodnienia pomiędzy administracją rządową (Zespół Zarządzania Kryzysowego)", czy też na str. 27 w pkt 2.1.5. wskazywana jest strona internetowa wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego. Nadmieniam, iż zgodnie z art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm.), wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego jest organem pomocniczym</p>	<p>Uwzględniono – zapis został zmieniony zgodnie z propozycją</p>

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
35		<p>wojewody, w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego. Wojewoda powołuje zespół, któremu przewodniczy oraz określa jego skład, organizację, siedzibę i tryb pracy.</p> <p>Wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego nie posiada swojej strony internetowej, jeżeli podczas posiedzenia wojewódzkiego zespołu zarządzania kryzysowego podjęta zostanie decyzja o przekazaniu komunikatu lub ostrzeżenia dla ludności, to zamieszczane są na stronie internetowej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w zakładce: Dla Mieszkańców/Bezpieczeństwo/Ostrzeżenia i Informacje WCZK.</p>	
35		<p>2. Ponadto zgodnie art. 17 ust. 6 i art. 19 ust. 6 ww. ustawy o zarządzaniu kryzysowym, starosta (wójt, burmistrz, prezydent miasta), przewodniczy powiatowemu (gminnemu, miejskiemu) zespołowi zarządzania kryzysowego, z tego względu należy w powyższym opracowaniu pominąć zapis, że powiatowy zespół zarządzania kryzysowego powiadamia "Prezydenta miasta Szczecina", (np. str. 169-170 - Alert poziomu II i III/ - POP dla strefy województwa zachodniopomorskiego Strefa Aglomeracja Szczecińska), gdyż jak z powyższych przepisów wynika jest przewodniczącym miejskiego zespołu zarządzania kryzysowego;</p>	Uwzględniono – zapis został pominięty
36		<p>3. Mając na uwadze zakres zagadnień omawianych na ww. spotkaniu, wskazane jest bardziej szczegółowo przedstawienie zadań określonych Planem Działań Krótkoterminowych, przypisanych konkretnym właściwym organom administracji ze szczególnym uwzględnieniem</p>	<p>W tabeli 43 przedstawione są kierunki i zakres proponowanych działań krótkoterminowych wraz z podmiotami realizującymi i kontrolującymi dane zadanie.</p> <p>Tabele w miarę możliwości uszczegółowiono. Jednak odpowiednie procedury powinny być szczegółowo</p>

Lp.	Opiniujący	Uwagi	Odniesienie do uwag
		podmiotów realizujących zadania planu, gdyż w przedstawionych opracowaniach są zbyt ogólnie opisane.	dopracowane w systemie zarządzania kryzysowego. .